

LUNDS
UNIVERSITET
Socialhögskolan

Hey gyal, how you sexy so? Gyal, you must come from the Caribbean?

En kvalitativ innehållsanalys och observationsstudie om hur kvinnan
framställs i den karibiska musiken.

Hanna Larsson Werle & Sara Petersson

Kandidatuppsats SOPA63
HT 2017
Handledare: Olof Pavalder

Abstract

Authors: Hanna Larsson Werle & Sara Petersson

Title: Hey gyal, how you sexy so? Gyal, you must come from the Caribbean?

En kvalitativ innehållsanalys och observationsstudie om hur kvinnan framställs i den karibiska musiken.

Supervisor: Olof Pavalder

Assessor:

The aim of this study was to interpret and understand how Caribbean music talks about women and if it can affect gender and social norms. The study reflects on how music affects us and how relevant it may be to have knowledge about it in social work. The study was based on Caribbean music where the analysis was conducted on lyrics from soca and dancehall music. Observations were also conducted to verify the results from the analysis made on the music lyrics. The analysis was based on gender theory and through this it could be identified that the lyrics of Caribbean music contains gender systems, sexual- and objectification themes and that it can also be a part of maintaining society standards and gender norms. The observations gave a verification of the results as gender systems could be notable on the sites.

Keywords: Gender theory, Caribbean music, soca music, dancehall music, music lyrics, gender system, objectification, impact.

Förord

Vi vill först och främst tacka varandra för ett fint och bra samarbete och tålmodigheten vi har haft under denna uppsats. Vi vill också tacka vår handledare Olof Pavalder som har varit i stöd under skrivandets process men också ett stort tack till de som har hjälpt till att korrekturläsa i sluttampen och hejat på oss.

Tack!

Hanna Larsson Werle och Sara Petersson

Februari 2018

Innehållsförteckning

1. Problemformulering	5
1.2 Syfte.....	8
1.3 Frågeställningar.....	8
1.4 Relevans för socialt arbete.....	8
2. Begreppsförklaring	10
3. Tidigare forskning	10
3.1 Musik och dess påverkan.....	10
3.2 Den karibiska musiken och dess påverkan.....	12
3.3 Den karibiska musiken, med Kvinnan i fokus.....	13
3.4 Kvinnans rättigheter i det karibiska samhället.....	14
3.5 Sammanfattning.....	15
4. Teori	15
4.1 Ett konstruktivistiskt perspektiv.....	16
4.2 Genussystem.....	16
4.3 "Normen".....	17
4.4 Kategorisering och intersektionalitet.....	18
4.5 Sammanfattning.....	18
5. Metod	18
5.1 Innehållsanalys.....	19
5.1.1 Urval, Innehållsanalys.....	19
5.1.2 Analysprocess, Innehållsanalys.....	21
5.2 Observationer.....	22
5.2.1 Urval, Observationer.....	23
5.2.2 Analysprocess, Observationer.....	23
5.3 Metodens tillförlitlighet och äkthet.....	23
5.4 Forskningsetiska överväganden.....	25
5.5 Arbetsfördelning.....	27
6. Analys	27
6.1 Könsordning.....	27
6.1.1 Mannen som norm.....	28
6.1.2 Könsmaktordning.....	30
6.2 Objektivisering och ideal.....	33
6.2.1 Kvinnan som ägodel.....	33
6.2.2 Kroppsideal.....	36
6.3 Den sexuella kvinnokroppen.....	37
6.3.1 Kvinnans bristfälliga makt.....	37
6.3.2 Den "syndiga" kvinnan.....	38
7. Avslutande diskussion	40
8. Källor	43
9. Bilaga 1. - Utdrag från soca- och dancehalltexterna	47

1. Problemformulering

As long as we are living in a culture where one has to prove their womanhood or manhood, we are not living in a free culture.

(I Expressen, 2014)

Makten som en individ har är förenad med dess rättigheter och för att kunna utöva makt över sina liv måste individerna ha samma rättigheter, skyldigheter och möjligheter till att göra det (Globalportalen, 2015; Hirdman, 2014). Runt om i världen skiftar jämställdheten, vilket var något som Laverne Cox, den första transpersonen som fick en Emmy 2014, ville lyfta i sitt tal (Expressen, 2014). Hon vill betona att alla ska ha lika rättigheter och möjligheter att leva i en fri kultur där alla ska få lov att vara sig själva. Trots att problemen lyfts så lever fortfarande flera kvinnor än män under bristande förhållanden där de inte kan uppnå den ”normala” standarden (Mänskliga Rättigheter, 2017). Yvonne Hirdman (2014) uttrycker att ett samhälle inte är jämställt så länge män och kvinnor inte har samma rättigheter, möjligheter och skyldigheter, och utöver det även en jämn fördelning av makt och inflytande.

Simone de Beauvoir, en berömd filosof, som utifrån en existentiell teori lyfte fram kvinnans underordnade roll i samhället (Schmitz & Stenberg, 2013). Hon riktade kritik mot sin tids samhälle och skrev i sin bok *Det andra könet*, att hon var skeptisk till hur kvinnan blev begränsad av de ideal och normer som tillskrivits henne (ibid). Simone de Beauvoir gav ut sin bok år 1949 och en tydlig utveckling kan ses sedan hennes tids samhälle. Genom att titta på hur människor i dagens samhälle resonerar kring ämnet, så är det tydligt att de insikter om könsrelationer och genus som Simone de Beauvoir lyfter från år 1949, fortfarande belyses i vår tids genusteorier och litteratur. Kvinnor och mäns roller kring jämställdhet i samhället har länge varit en omtalad diskussion och har successivt utvecklats. För att leda till vidare förändringar i samhället för kvinnor måste könsroller och normerna ständigt ifrågasättas.

Även när det gäller försörjning och möjligheter på arbetsmarknaden, så är kvinnor i ett underläge gentemot män (Schmitz & Stenberg, 2013). Trots att organisationer som FN ständigt jobbar för en mer globalt jämställd värld, så krävs det på lång sikt att normer som existerar i samhället måste brytas eller ifrågasättas. För att uppnå det krävs utbildning hos både män och kvinnor för att kunna övertyga om att alla vinner på jämställdhet och att alla dessutom kan bidra till förändring (ibid). I artikeln *Discrimination against women and the human rights of women* skriven av Žunić Natalija (2014) undersöks just kvinnors rättigheter i samband med diskriminering. Det är verifierat att det är ett globalt problem, även att normer och attityder måste förändras. Giddens (1989) skriver att flertalet studier har utförts som om kvinnan inte existerar eller att det inte läggs någon vikt vid hennes åsikter eller existens. Han skriver också att det inte finns något samhälle i världen där männen inte har bättre hälsa, större makt, högre status och är mer influerande i samhället än kvinnor (ibid).

Karibien är ett område, som även kallas för Västindien, som utgör ett exempel på en plats där män fortfarande har mer makt än kvinnor (Vassell, 2006). I sin studie diskuterar Vassell (2006) kring könsmaktsordning i de karibiska samhällena. Hon menar att när hemmen blir starkt påverkade av patriarkatet och sociala attityder, så kommer de sociala identiteterna som män och kvinnor har att upprätthållas. Det genomsyrade könsmaktsordningen som existerar i de samhällena ger mannen en överordnad position, då de är privilegierade att utöva makt över kvinnorna. I könsmaktsordningen är det mannen som har hög status och kvinnan fortsätter att ha låg status och liten påverkan inom politik, religion och i det civila samhället. Vassell (2006) menar också att förekomsten av HIV och AIDS har stor betydelse när könsmaktsordningen studeras i ett samhälle. Detta på grund av att det är kopplat till kränkningarna gentemot kvinnors reproduktiva rättigheter, som i sin tur tyder på kvinnors bristfälliga kontroll och beslutfattande över sina egna kroppar och sina sexuella liv. Det leder i sin tur till att kvinnor har svårt att förhandla om ”tryggt” sex med sina manliga partners (ibid).

Ojämlighet och sexuella attityder mellan könen finns tydligt i samhället, men det är också ämnen som berörs inom media och något som bland annat musiken belyser. Musik är något som är en stor del i den Karibiska kulturen och Olsen och

Gould (2008) beskriver hur den nya musikforskningen säger att musik oundvikligt är skapad för att förmedla texter som gör att vi får en känslomässig relation till musiken. De menar alltså att musik är utrustad för att förmedla innehåll som bland annat sexualitet, könskonstruktioner, uppväxt och sexlust. Denna typ av musik får oss att komma i kontakt med våra djupaste och mest privata känslor. I och med det så bidrar musiken till att forma identiteter tillsammans med andra medier såsom film och reklam. Musiken hjälper oss att förstå hur vi upplever våra känslor, önskningar och med hjälp av dans få en förståelse för våra kroppar. Olsen och Gould (2008) menar alltså att på gott och ont är musik ett verktyg för att förmedla känslor och ett sätt att socialiseras.

Flera studier påvisar att musik har en stor betydelse för oss när det gäller att skapa eller anpassa de känslor som uppkommer i relationer och i sociala sammanhang (Olsen & Gould, 2008). Musik är också något som fascinerat experter sedan antikens Grekland, eftersom musiken alltid haft en förmåga att framkalla starka känslor hos människan. Musikens möjligheter att kunna anpassa sina egna känslor till rytmen och texten har visat sig vara en stor del i en människas liv (Juslin & Västfjäll, 2008). Den nuvarande forskningen inom området påvisar att det är av stor betydelse att studera lyssnarens påverkan av musik, eftersom det har blivit tydligt att musik är något som tillämpas i samhället inom olika områden för att påverka människors känslor och beteende. Bland annat finns det många exempel inom film- och marknadsföringsbranschen men också som propaganda och spridning av politiska åsikter (ibid; Olsen & Stephen Gould, 2008; Konsumentverk, 2017).

Vi människor blir dagligen exponerade för musik och forskning påvisar hur flera mekanismer i människokroppen påverkas av den (Juslin & Västfjäll, 2008). Juslin & Västfjäll (2008) diskuterar musikens påverkan utifrån sex olika mekanismer i kroppen, de menar att musiken har större påverkan på människokroppen än vad som tidigare kunnat påvisas. Koelsch (2015) som är professor inom musik, bekräftar i sin avhandling att musikens påverkan på människan och samhället idag är markant. Han beskriver att musiken inte bara används för att sjunga och dansa till, utan musiken har en omfattande möjlighet att skapa känslor som aktiveras i hjärnan, vilket också leder till att musik är bra som ett inlärningsverktyg. Med detta

som bakgrund kan en se att musik påverkar människor på många olika sätt och olika delar av människokroppen.

1.2 Syfte

Syftet med studien är att med en kvalitativ innehållsanalys och observationer tolka och förstå den karibiska musikens framställning av kvinnor och om den är relaterad till de rådande karibiska köns- och samhällsnormerna.

1.3 Frågeställningar

- Hur framställs kvinnor i den karibiska musiken?
- På vilket sätt framträder könsrollerna i musiken?
- Hur blir musiken relaterad till köns- och samhällsnormer?
- Hur framträder könsmaktsordningen och mannen som norm i musiken?

1.4 Relevans för socialt arbete

Musik och socialt arbete kan ses som två skilda ämnen och genom att koppla ihop dessa kan det ses som ett nytänkande. Men genom att studera tidigare forskning gällande området musik och dess påverkan påvisar dessa att det är av relevans att göra det. Det är två ämnen som båda är direkt kopplade till människan som en social varelse. Musiken påverkar människan på så pass många plan, så att istället för att se det som två skilda ämnen borde de kopplas ihop så att musikens möjligheter blir till nytta inom socialt arbete.

Det var under vår praktiktermin på en ö i Karibien som vi först kom i kontakt med den karibiska kulturen. Vi kunde under tiden där urskilja utbredningen av sociala problem samt att bland annat kvinnosynen skiljde sig från den västerländska, vilket gjorde att vi började fundera kring orsaker till detta. Musiken inom dess kultur var något vi upplevde som ett viktigt sätt att uttrycka sig på och det tog inte lång tid innan vi började urskilja objektivering av kvinnor inom musiken, framställan av könsmaktsordning men även hur kvinnorna sjöng om att ”ge” sina kroppar och överlåta makten till männen att styra, framförallt i sexrelaterade sammanhang men också i relation till frågor gällande exempelvis ekonomi. Musiken inom den

karibiska kulturen är soca musik som ofta förklaras som en musikstil som först kom från Trinidad men som också blivit influerad av Afrikansk musik och dancehall som förknippas med Jamaica, men båda musikstilarna är nu populära över hela Karibien.

Eftersom människor ofta är omedvetna om hur musiken påverkar oss, samtidigt som vi ständigt har musik i vår omgivning, kan det vara en av anledningarna till att samhällsnormer, sexualitet och underordnade positioner upprätthålls. Det är vanligt förekommande att i musiken sjunga om samhället, känslor och egna upplevelser, vilket leder till att musiken har en väldigt stor kraft till att påverka samhället och individen. Enligt Västfjäll (2008) kan människan ta åt sig av musik utan att aktivt lyssna på den, på grund av att de olika mekanismerna i kroppen fungerar på det sättet. Det innebär att även om det inte görs ett aktivt val av musik som har budskap som en står för eller är emot, så kommer personen ta till sig musikens texter ändå. Även melodin i musiken har också stor påverkan på både humöret och känslorna. Det blir av denna anledning också av relevans att studera hur musik kan vara av betydelse för socialt arbete.

Genom att studera musik i relation till socialt arbete utifrån genus och jämställdhet, kan också ge en möjlighet till att få förståelse varför en del normer och könsmaktsordningar upprätthålls. Även om musiken bara ses som en hobby så kan politiska åsikter, propaganda, maktordning och grov objektivering upprätthålls genom musiken utan att en som lyssnare förstår det. Vi skriver alltså denna uppsats för att tydliggöra att musiken kan vara av relevans att forska vidare kring för att applicera i socialt arbete. Genom att bli medvetna och få kunskap om hur musik kan påverka oss på olika sätt och på ett djupare plan, kan detta då bryta barriärer och tas in i det sociala arbetet. Det finns många studier som belyser att musik har väldigt stor betydelse för den kognitiva utvecklingen där musik används som ett verktyg i utvecklingen. Skulle detta kunna vara ett verktyg som socionomer kan använda sig av vid klientkontakt och behandling eller satsa på i till exempel väntrum och möteslokaler?

2. Begreppsförklaring

- *Karibisk musik*, begreppet kommer används som ett samlingsbegrepp för de två musikgenrer som vi har valt att använda oss av.
- *Soca*, är en musikstil som från början kommer från Trinidad och Tobago. Det är en blandning av soul och Calypso och är en vanlig genre i Karibien (Pinto, 2009).
- *Dancehall*, är en musikstil som förknippas med Jamaica. Dancehall är mer en stil, där dancehallartisterna sätter ihop låtarna med en viss rytm och “catchy beats” som är speciell för just dancehall (Ewart & Villiers, 2012).

3. Tidigare forskning

För att se vilken tidigare forskning det finns på området användes LUBsearch som sökmotor för att se vilken tidigare forskning det fanns inom det valda området. I och med att musik och socialt arbete sällan blivit undersökta som ett område gjordes sökningar för att se musikens påverkan på människor och samhället. Ord som till exempel “impact”, “society”, “music impact”, “feeling” och “behavior” vad sådant som utgjorde sökningarna i olika kombinationer. Sedan för att specificera forskningen till Karibien användes ord som “Caribbean music”, “Soca music”, “Caribbean culture and music”, “Dancehall music”. Med dessa sökningar i kombination till varandra fanns ett stort utbud tidigare forskning som var av relevans. För att göra ett urval av applicerbara artiklar lästes abstract av de första 200 artiklarna kring varje sökning och för att öka vetenskapligheten användes endast sökalternativ som var “preer reviewed”. För att ge en tydlig redovisning av den tidigare forskningen har den delats upp under fyra rubriker, för att ge en bred och relevant bild av kunskapsområdet.

3.1 Musik och dess påverkan

Juslin & Västfjäll (2008) beskriver att musikpsykologens stora intresse bör ligga i att beskriva lyssnarens reaktioner till musik och dess påverkan. Musik är något som alltid har funnits med oss människor och uppkom till en början för att kunna charma och förföra det andra könet (Olsen & Gould, 2008). Musik har en förmåga att

uttrycka möjligheten och tillgängligheten av sex, samt mental och fysisk styrka. Populärmusik har i flera delar av världen resulterat i att bli ett sätt att tolka sig själv, sina livserfarenheter och få en känsla av vem en själv är. Idag låter vi också våra känslor styra vilken musik vi lyssnar på, det skulle kunna kalla det för emotionell jukebox, och påverkar hur vi känner och därför också den sociala omgivningen (Olsen & Gould, 2008).

Juslin & Västfjälls (2008) fokuserar på processer och reaktioner som sker i kroppen när vi lyssnar på eller kommer i kontakt med musik. De menar att det finns mekanismer i kroppen som aktiveras och är av relevans att kolla på när en studerar musikens påverkan på kroppen. Hjärnstamsreflexer är bland annat den mekanism som startar en process av känslor och när de grundläggande tonerna tas upp av hjärnstammen är det för att signalera viktiga eller brådskande händelser samt att signalera upphetsning eller känsla av obehag. Visuellt bildspråk är en mekanism som förklaras som de upplevda känslorna som skapas när musiken kopplas ihop med visuella bilder. Musik kan ha påverkan på en person på ett sätt så att musiken antingen kan bekräfta eller strida mot ens egna förväntningar, det kallas för musikförväntan och är den psykologiska mekanismen, så på grund av dessa mekanismer i kroppen dras människan till musik av olika aspekter och påverkas därefter (Juslin & Västfjäll, 2008).

Sexuella och aggressiva låttexter kan ha påverkan på aggressionsrelaterade tankar, känslor och beteenden mot samma eller det motsatta könet (Fischer & Greitemeyer, 2005). Exempelvis kan en sexuellt aggressiv mans starka samband mellan kvinnor och våld leda honom att tolka kvinnors beteenden som motsats, antagonistisk och uppmuntra honom att uppträda aggressivt mot kvinnor. Misogynimusik kan vara en sådan informationskälla som spelar en viktig roll i utvecklingen av en mans kognitiva föreningar avseende kvinnor. Misogynimusik innebär musik som framställer kvinnor på ett hatiskt sätt samt rättfärdigar och upprätthåller underordningen av kvinnor (Fischer & Greitemeyer, 2005). Med tanke på att musik är närvarande i vårt dagliga privata och offentliga liv, förtjänar musik mer uppmärksamhet än den hittills har fått. I deras studie har de kommit fram till att män som lyssnar på misogynimusik är mer benägna till aggression, våld och hämnd än kvinnorna i studien. Studien kan sammanfattningsvis visa att studier mestadels

görs angående mäns aggressioner mot kvinnor och inte tvärt om, på grund ut av att det är ett mycket frekventare problem och i större utsträckning allvarigare. Studien visar tydligt att de män som undersökts och utsatts för musik med stötande texter emot kvinnor, visade tydligt en ökning av aggression gentemot kvinnor (Fischer och Greitemeyer, 2005).

Flynn et. al (2016) fokuserar på just hur kroppsobjektifiering lyfts i låttexter och vill fokusera på likheter och skillnader mellan könen. Framst har ämnet undersökts i sammanhang gällande visuella meddelanden, så som musikvideos, men Flynn et. al (2016) menar att texter ger andra möjligheter till att hitta underförstådda perspektiv på objektifiering. Texterna är oberoende av visuella hjälpmedel och beskrivs som mer djupgående av de effekter som texterna framkallar på socialisering av kvinnor och män.

3.2 Den karibiska musiken och dess påverkan

Dancehallmusiken har grova texter som ofta uttrycks med exempelvis sexuella aspekter, manlighet, homofobi, främlingsfientlighet etc. (Olsen & Gould, 2008; Ewar & Villiers, 2012). Texternas markanta koppling till våld, objektifiering och homofobiska uttryck har lett till att flera regeringar i väst vägrar släppa in vissa dancehallartister i landet på grund av budskapet i texterna (ibid). Förbudet uppkom på grund av att regeringarna var rädda för effekterna som musiken skulle ha på folket och att de skulle förlora sin moral (Ewar & Villier, 2012).

Kevin Frank (2007) lyfter även i sin studie fram hur den karibiska musiken har ett fokus på bland annat sexuella budskap, främst riktade mot kvinnor. Studien belyser de karibiska kvinnornas "agenda", det vill säga att fokus är på hur kvinnorna framställs och förtrycks i musiken. Lagar, regler och politiken skapar fasta normer om ojämlikhet, där kvinnan i detta fall blir underordnad. Den grova sexualitet som lyfts i texterna skapar en bild av dancehallens kvinnor som "drottningar" i relation till den maskulina ståtliga mannen, dessa typer av budskap gör att könspolitiken utmanas (ibid). Musiken har blivit en typ av kompensationskultur där männen framställs med en överdriven bild av maskulinitet och överordnad roll. Det skapas en bild av att kvinnan är beroende av mannen, han ska försörja henne, tillfredsställa

henne på alla sexuella vis samt att hon ska vara honom till lags. Studien utgår ifrån soca och dancehall musik, där den menar på att det är fullt av omoraliska scener och de grova sexuella framträdandena gör motstånd mot könspolitiken. Karibiens sociala sedvänjor är tydligt framträdande inom musiken, där han lyfter att exhibitionism är en iögonfallande del som tar upp mycket fokus. De Karibiska framträdandena är fulla av scener där en vill uppmärksamma sin sexualitet, blotta kroppar, visa på en överdriven maskulinitet samt att visa en tydlig gräns mellan könen och kvinnans underordning (Frank, 2007).

Den Karibiska musiken lyfter också tydliga kropp och personideal som både män och kvinnor bör eftersträva. Den framhäver att beroende på vilken ”klass” och ”ras” en tillhör ska en eftersträva klass- eller rastillhörighetens ambitioner. Detta grundar sig i den tidigare kolonialismen och slavkulturen menar Frank (2007). Med den överdrivna hypersexualiteten som presenteras i framförallt dancehall, upprätthålls dessa tillhörigheter samt de kulturella förhållandena.

3.3 Den karibiska musiken, med Kvinnan i fokus

Kvinnans position blir påtaglig i karibiskmusik då den framställer kvinnans underordnade position och förbjuder henne från att vara sexuell då kvinnokroppen ses mer som ”ett medel” och används för att tillfredsställa mannen (Frank, 2007). I den karibiska musiken framhävs det ett accepterande av våld mot kvinnor och våld överlag, vilket i texterna har uppmärksammats av feminister som har tittat på strukturerna, samhällen och accepterande av sexuell och ekonomisk orättvisa i landet samt den tydliga ojämlikheten som framkommer. Patriarkatet, ojämlikheten, könsdiskrimineringen och genus fortsätter att upprätthållas med hjälp av uttryckandet i musiken, de kan i slutändan se att det är männen som står bakom och det är deras upprätthållande av makten (Frank, 2007).

Samantha Pinto (2009) beskriver soca som den mest populära musikformen i Trinidad och Tobago. Traditionellt sett är denna musik ett manligt dominerat fält där kvinnor inte förrän sent på 1990- talet började ta en plats och det blev inget varmt välkomnande för kvinnorna. Det ledde istället till upproriska kommentarer, löpsedlar och aggressivt ifrågasättande av kvinnans rätt att uttrycka sig inom musik.

Socamusikens texter är kända för att ha sexuella uttryck, objektifieringen av kvinnokroppen och framförallt hur kvinnokroppen bör röra sig till musiken (ibid). När en kvinna då kom in i det manliga fältet uppstod motstånd för att det påverkade hur en tidigare framställt kvinnokroppen som något tillgängligt, en del av mannens ägodelar och hans fantasier om kvinnan (Pinto, 2009). Pinto (2009) lyfter också kontrasten mellan kvinnliga och manliga socaartister, där det skiljer sig markant i accepterandet av vad som är okej att sjunga om. Exempelvis blev det uppror när en kvinna ifrågasatte samhällliga fenomen, kulturella aspekter och könsnormer i sina texter. En kritiker uttryckte att en kvinna inte har rätt till soca då hon sågs som en oren och oäkta kvinna. Att en kvinna fick så stort utrymme i soca och med sina låttexter kunde ifrågasätta samhället, gjorde att tidigare påstående om att soca inte alls innehåller stränga uppdelningar och skillnader mellan könen blev en tydlig förnekelse av vad soca egentligen innehåller.

3.4 Kvinnans rättigheter i det karibiska samhället

De ekonomiska och arbetsrättsliga rättigheterna för kvinnor i det karibiska området är av hög relevans att lyfta när en talar om kvinnans positionering i samhället (Ramos, 2012). För att få förhållandena för kvinnor att bli bättre gällande ekonomi, mänskliga rättigheter och för att främja jämställdhet måste begreppet arbete vidgas och få en bredare betydelse. Arbete som är obetalt och betalt måste värderas på samma sätt, så att den kvinnliga arbetskraftens bidragande till ekonomin blir involverad och därmed minska tankarna om att det skulle finnas en intelligensskillnad mellan reproduktivt och produktivt arbete (ibid).

Ramos (2012) beskriver hur feministekonomin blivit av stor betydelse för att öka rättvisan (ibid). Det feministekonomiska synsättet är av betydelse för att kritisera och belysa den manscentrerade naturen som i dagsläget är styrande inom ekonomiska system. Ramos (2012) menar att när en studerar arbetsmarknaden visas att könsdiskriminering och ojämlikhet är två stora orsaker som leder till arbetslöshet och fattigdom. Den förekommande diskrimineringen som sker genom bland annat uteslutningsmetoder, våld och arbetssegregation gör att kvinnor i de karibiska områdena arbetar under osäkra förhållanden. Dessa dåliga arbetsförhållanden resulterar då i sin tur i ojämlikhet och kampen om hållbar utveckling och ett

jämställt samhälle hotas. Förekomsten av könsfördelningen av de arbeten som utförs hänvisas traditionellt till att mäns arbete är produktivt och kvinnors arbete i hemmet är reproduktivt. Genom ett feministiskt perspektiv på ekonomin så tittar en istället på en bredare bild av arbetsfördelningen mellan män och kvinnor, i och utanför hemmet. Kvinnan som omhändertagande och mannen som försörjande. Genom att ha detta som grundtanke och förståelse för hur arbetsmarknaden och ekonomin fungerar bidrar det till möjlighet till ökad jämställdhet mellan könen och den hierarkiska ordningen mellan män och kvinnor utmanas (Ramos, 2012).

3.5 Sammanfattning

Resultaten från den tidigare forskningen går i liknande linje med varandra, där aspekter som lyfts i studierna påvisar att musik har en påverkan på oss som människor men också att just den karibiska musiken framstår som väldigt utmanande sexuellt sett, med hårda och vulgära ord och även i aspekter gällande jämställdhet, makt och ideal. Det var i detta läge inte svårt att generalisera och se att det fanns en bild av hur kunskapsläget såg ut rörande detta. Musiken påverkar oss som människor på olika sätt i kroppen och att den karibiska musiken är väl omtalad i studier. Det har också i den tidigare forskningen kunnat urskiljas könsordningar i musiken som genom texterna upprätthålls. Kunskapsluckan som går att urskilja inom den tidigare forskningen på detta område är att det inte finns många studier som har kopplat ihop musik med socialt arbete. Det sociala arbetet har inte i direkt mening berörts även om det framkommer i vissa aspekter. Studier lyfter synvinklar kring musik gällande till exempel jämställdhet och objektifiering, det framkommer även ett visst genustänk men det är inte kopplat till hur socialt arbete är förenligt med detta.

4. Teori

För att få en förståelse för världsliga fenomen i samhället gällande män och kvinnor samt den rådande maktordningen utefter kön, kommer teorianvändandet i denna studie byggas på ett konstruktivistiskt perspektiv som sedan kommer riktas in på genusteori och ett intersektionellt perspektiv. Detta eftersom syftet med studien är

att tolka och förstå hur den karibiska musiken framställer kvinnan, blir en genusteori och intersektionellt perspektiv applicerbart.

4.1 Ett konstruktivistiskt perspektiv

Ett konstruktivistiskt perspektiv innebär att världen inte är en sanning, utan skapas utefter hur vi människor tolkar den. De föreställningar och förväntningar en har med sig från livet återskapas ständigt genom att människor tror sig veta hur saker och ting ska vara (Mattsson, 2015). Människor är sociala varelser som ständigt delar med sig av sina erfarenheter och uppfattningar då vi ständigt interagerar med varandra. På grund av detta skapar människor tillsammans en uppfattning om verkligheten och verkligheten blir därför också något som är föränderligt genom tid. Detta innebär dessutom att föreställningar och förväntningar om vad en man är och en kvinna är, kan upprätthållas om attityder och föreställningar inte förändras. Samhällets strukturer och förväntningar har alltså formats utefter påverkan av historia, sociala och kulturella kontexter. Det fanns länge en uppfattning om att det endast fanns ett kön, vilket var mannens och att kvinnans endast var en underutvecklad variant av mannen (ibid). Språkets betydelse i konstruktionen av kön är något som bland annat Judith Butler lyfter. Hon säger att språket "gör" våra kroppar, vi konstruerar alltså det biologiska könet genom vår verbala förmåga (ibid).

4.2 Genussystem

Maktstrukturerna som formas utefter konstruktioner bidrar till könsordningen, där det förväntas att män och kvinnor ska utföra olika saker i samhället. Exempelvis att kvinnor ska vara omhändertagande och män starka individer. Detta för oss in på Hirdmans (1997) som är en ledande forskare inom frågan om just genus. Som kvinnoforskare problematiseras förhållanden mellan könen. Den största frågan som undersöks är varför kvinnor i generella drag historiskt och geografiskt har mindre värde samt lägre ställning än män. Kvinnans sociala underordning i världen accepteras inte som naturlig och given av naturen (ibid).

Hirdmans talar om genussystem som teori kring ämnet (1997a; 2001b; 2014c). Den grundar sig på att samhället struktureras efter två logiker, dikotomin och hierarkin. Dikotomin som logik innebär alltså isärhållandets tabu, där manligt och kvinnligt inte borde blandas. Hierarkin som logik innebär mannen som norm, männen ses som det normala och allmängiltiga. För att just problematisera genus är då just genussystem en användbar teori. Det ett sätt att förstå ordningsstruktur av kön, vilket i sin tur leder till att en kan förstå andra sociala ordningar som existerar i samhället. Den "givna" genusordningen har blivit grunden för både den ekonomiska, sociala och politiska ordningen som finns i samhället (ibid).

4.3 "Normen"

Vårt samhälle är uppbyggd efter en maktordning som är svår att bryta eller förändra då den bygger på en maktägande klass som är männen mot en annan (Hirdman, 2001b). När en har jobbat mot en jämställd värld har en istället för att förändra, lagt till kvinnorna i "mans värld". Kvinnorna ska anpassa sig och passa in i de rådande regler som från en början bygger på en maskulin livsvärld. När kvinnor ska in och dela de offentliga utrymmena med männen skapar tillägg utöver "normen" speciella utrymmen istället för att bli de normala, detta skapar automatiskt skillnader "män" och "kvinnor". Detta sker i alla offentliga utrymmen såsom på arbetsplatser och inte minst i media. Detta uppkommer utifrån det stereotypa genuskontraktet (ibid).

Genuskontraktet innebär de mönster som finns som män och kvinnor "bör" följa (Hirdman, 1997a; 2001b). Historiskt sett bör mannen försörja sin kvinna, vilket betyder att mannen ska ta hand om och sörja för sin kvinna, något som blev tydligt under franska revolutionen när kvinnorna ville kämpa för att få medborgerliga rättigheter. Kvinnorna blev utkastade och pratades om som om de ville bli män. Även i Bibeln skrivs det att männen ska älska sina hustrur och hustrun ska visa respekt för mannen. Genuskontraktet innebär alltså att en ska följa sina tilldelade roller och kvinnan har inte rätten till att lämna sin plats eller sysslor som historiskt sett har varit kopplat till hemmet, föda barn, omhändertagande etc. Om kvinnan följer detta har hon rätt att bli sörjen för av sin man och detta är något som de flesta människor ser som "självklarheter" (ibid).

4.4 Kategorisering och intersektionalitet

Redan på 1990- talet utvecklades en mycket kritisk diskussion om hur kön som kategori skulle tolkas, användas och förstås (Mattsson, 2015). Kvinnan som kategori började kritiskt ifrågasättas. Feminister påstår att den genusforskning som fanns grundade sig på de västerländska vita medelklass kvinnornas föreställningar och inte var generaliserbart eftersom de då ansåg att denna grund osynliggjorde och förtryckte andra kvinnor (ibid). Fältet gällande genusforskning har genomgående till en början tittat på könsstrukturer och könsdiskriminering, men har successivt vidgats och har idag en mer vid bild av att kön är något som är komplext. Varken män eller kvinnor är homogena grupper, utan influeras av en mängd olika kategorier. Mattsson (2015) har samlat begreppen kön, sexualitet, klass och etnicitet till ett begrepp intersektionalitet. Hon pekar på att alla dessa influeras mer eller mindre av varandra och för att förstå problematiken som råder måste en titta på korsningen mellan dessa. Det intersektionella begreppet analyserar de ojämlikheter som skapas inom och mellan dessa kategorier.

4.5 Sammanfattning

Genom dessa perspektiv och teorier kommer alltså studie och analys få en tydlig utgångspunkt. Eftersom det konstruktivistiska perspektivet ger studien möjlighet till en djupare analys och syn på världsliga fenomen, blir det av högsta relevans i denna studie eftersom den ska studera underliggande teman i låttexter med fokus på kvinnan. Att applicera en genomgående genusteori blir ett självklart val, eftersom dancehall och soca musiken i många fall berör mycket som handlar just om könsordning, hierarki och sexualitet.

5. Metod

För att undersöka studiens syfte som är att tolka och förstå hur kvinnor framställs i karibiska musiken och om det har betydelse i de rådande Karibiska könsnormerna, har det gjorts metodologiska överväganden som kommer presenteras nedan samt en förklaring kring urval, etiska överväganden, tillförlitlighet och analysprocess. För att kunna besvara de tillhörande frågeställningarna genomförs metoden med en

kvalitativ innehållsanalys. För att få en typ av verifiering av resultatet som framkommer ur innehållsanalysen, kommer även tre mindre kvalitativa observationer göras.

5.1 Innehållsanalys

Vi har valt att genomföra studien med en kvalitativ innehållsanalys, där den insamlade empirin utgår ifrån soca- och dancehallmusik med dess tillhörande låttexter. Vi har valt att utgå ifrån en kvalitativ metod, i och med att i en kvalitativ metod läggs vikten på att den sociala verkligheten är föränderlig och ger möjlighet att undersöka tolkningar av omgivningen och den sociala verkligheten (Bryman, 2011). I *Handbok i kvalitativa metoder* skriver Göran Ahrne och Peter Svensson (2015) att när en undersöker samhällsliga fenomen så studeras dels hur människor interagerar med varandra och hur och om människor får makt (ibid). Detta blir av relevans för studien då texterna berör samhällsliga fenomen för kvinnor och hur kvinnans position målas upp i texterna. Fördelen med denna metod i studien är att innehållet redan är givet och kan inte förändras utefter att vi studerar materialet.

För att få en djupare och mer kritisk analys av textmaterialet gjorde vi valet att förhålla studien till en kvalitativ innehållsanalys för att finna bakomliggande teman i texterna, detta för att kunna besvara syftet om att tolka och förstå framställningen av kvinnor i den karibiska musiken och om det gör intryck på de rådande karibiska köns- och samhällsnormerna.

5.1.1 Urval, Innehållsanalys

Studien bygger på ett målinriktat urval, vilket enligt Bryman (2011) innebär att valen som gjorts inte är slumpmässiga. Syftet med det målinriktade urvalet är att på ett systematiskt tillvägagångssätt göra val som är av relevans för forskningsfrågorna (ibid). Beslutet att ha fokus på Karibien är ett målstyrt val, vilket även valet av den karibiska musiken, soca och dancehall, blir då de valts av relevans för studiens forskningsfrågor.

Ahrne och Svensson (2015) beskriver vikten av val av sociala miljöer. Valet av att hålla fokus på Karibien och karibisk musik grundar sig i frågeställningen, då det är

ett område som i vissa fall inte uppnår den globala standarden av mänskliga rättigheter och jämställdhet (Mänskliga rättigheter, 2017; Globalportalen, 2015). Valet grundar sig även på de tidigare erfarenheter av området som vi som författarna har. Ahrne och Svensson (2015) lyfter även att valet utav specifik miljö kan leda till en större möjlighet till fördjupning och tydligare kontinuitet i studien.

Vi har valt att använda Youtube som sökmotor efter karibisk musik, vilket har varit till fördel för denna studie, då det är en universell sökmotor där det är enkelt att komma åt all typ av musik från hela världen. Musikverket kontaktades för att undersöka om det fanns någon mer tydlig sökmotor för att hitta den relevanta empirin, även andra professionella musikutövare för att se om det fanns någon bättre sökmotor. Men alla svarade med att bästa sättet var att använda sig av Youtube eller Spotify som sökmotorer för att få en så uppdaterad version av musiken som möjligt. Valet gjordes att använda Youtube istället för Spotify i och med att på Youtube kan filter appliceras på sökningarna, vilket inte är möjligt på Spotify. Spotify är en stor musiktjänst men möjligheterna till att specificera valet går inte att göra och vissa låtar från karibisk musik är inte "godkända" av Spotify på grund av olika skäl.

(Bortfall)

Urval	<u>Soca music 2015</u>	<u>Soca music 2016</u>	<u>Soca music 2017</u>
<i>Antal valda låtar</i>	15	15	15
<i>Bortfall</i>	36	34	93
<i>Totalt</i>	51	49	108

Urval	<u>Dancehall music 2015</u>	<u>Dancehall music 2016</u>	<u>Dancehall music 2017</u>
<i>Antal valda låtar</i>	15	15	15
<i>Bortfall</i>	57	110	270
<i>Totalt</i>	72	125	285

Bortfall:	Kriterier för val
- Spellistor	- Utgivna år 2015, 2016, 2017
- Fel årtal	- Filter mest antal visningar
- Mix	- 15 första med högst antal visningar
- Samma låt som tidigare valts	- Låtar
- Youtube-kanal	
- Annat språk än engelska	
- Icke relevanta	

5.1.2 Analysprocess, Innehållsanalys

Samtliga sångtexter lästes noga igenom av oss båda för att få en översiktlig bild av vad materialet innehöll. När detta gjorts grundligt två gånger påbörjades processen att plocka fram teman och utifrån bestämda teman koda materialet i olika omgångar. Vid analysen är kodning en viktig del i processen vid analysering av textmaterial och kan struktureras på många olika vis, det görs för att tydligt kunna se teman och samband i texterna (Bryman, 2011). Vi kodade materialet utifrån valda teman för att tydligt se att kodningen blev likartad ur två perspektiv.

Vid kodningsprocessen utgick vi från en tematisk analys som angreppssätt, som enligt Bryman (2011) även är ett av de vanligaste sätten att studera och analysera textmaterial i en innehållsanalys (Bryman, 2011). Tillvägagångssättet för att koda ett material utifrån ett tematiskt angreppssätt som kallas för "Framework" och menas med att teman utgör ett ramverk för hur en ska hantera kodningen i en kvalitativ innehållsanalys (ibid). Kodningen gjordes manuellt och de teman som kodningen utgick ifrån var könsordning, objektifiering och den sexuella kvinnokroppen. Dessa teman var återkommande i alla texter och blev en central utgångspunkt för kodning och analys. Vid kodningen användes en färg för varje tema för att tydligt se vad som hörde till vilket tema och placerades sedan in i en

tabell för att få en tydligare översikt. Det plockades även fram subteman som utgjort mallen för analysen. Under temat könsordning har till exempel subtemat ”könsmaktsordning” och ”mannen som norm” plockats fram. För att enkelt och tydligt följa med i analysen lyfts citat ut texterna som tillsammans ska illustrera en tydlig bild av materialet. Se utdrag från kodning i bilaga 1.

I analysen applicerades genusteori i kombination med ett intersektionellt perspektiv för att ge en djupare förståelse av materialet. Teoribildningen gav oss möjligheten att få en förståelse för texternas innehåll och varför könsnormer kan framställas som de gör. Den gav oss även möjligheten att öka vår förståelse kring varför kvinnor i den karibiska musiken framställs som de gör och på vilket sätt det ger intryck på köns- och samhällsnormerna.

5.2 Observationer

Vi valde att komplettera innehållsanalysen med observationer för att kunna verifiera resultatet från innehållsanalysen. Detta valde vi eftersom observationerna gav också möjligheten att komplettera och tydliggöra materialet från innehållsanalysen och gav en beskrivning av beteende och handlingar som utförs under en viss situation och i en viss miljö. Observationer har fokus på människors handlingar (Bryman, 2011), där det i detta fall blir en verifiering till innehållsanalysen på så sätt att de går att titta på om illustrationen av kvinnor i texterna är förekommande även i andra situationer, i det här fallet barer.

Vi har utgått ifrån tre ostrukturerade observationer, där Bryman (2011) beskriver att syftet med sådana är att återberätta beteende i en viss miljö på ett narrativt och detaljerat sätt för att vara så objektiv som möjligt. En ostrukturerad observation innebär att det från början inte finns ett observationsschema att förhålla sig till när observationerna genomförs, utan en utgår ifrån situationerna som uppstår i den valda miljön. Anteckningar på den observerade situationen kan skrivas ned i efterhand (Bryman, 2011). Det var på detta sätt vi arbetade kring våra utförda observationer. Vi valde att vara icke-deltagande observatörer, alltså att inte involveras i situationerna (Bryman, 2011). Dock kan närvaron ändå påverka situationerna om individerna känner att de studeras, vilket kan leda till att beteenden

förändras och inte blir ”normala” (Bryman, 2011). Vid genomförandet av observationerna var vi därför noga med att försöka anpassa oss in i den valda miljön och inte ”sticka ut”, detta var också en av anledningarna till att anteckningar togs i efterhand.

5.2.1 Urval, Observationer

Observationerna har utförts på tre barer på en ö i Karibien. Valet av den karibiska ön är ett målstyrt val, då det fanns tidigare kopplingar dit och tidigare kunskap om miljön (Bryman, 2011). Detta gjorde det lättare att välja ut och veta vilka barer som är relevanta för studien. Relevansen för studien och valet av barerna på ön bygger även på ett målstyrt urval, då de tre barerna valdes ut efter relevans för att besvara studiens syfte och frågeställningar. Kriteriet för valet av barerna var att de skulle spela en variation av soca och dancehall musik. Målgruppen som fångats upp på barerna var av alla åldrar, olika kön och majoriteten av personerna hade ursprung i Karibien. I och med vår tidigare kunskap och erfarenhet av den karibiska ön, visste vi vilka barer som spelade den önskade musiken, vilket resulterade i att det inte blev något bortfall. Det valde tre barer som spelade den relevanta musiken.

5.2.2 Analysprocess, Observationer

För att kunna analysera observationerna skrevs först de mentala anteckningarna ner efter avslutade observationer. För att därefter få en mer strukturerad överblick skrevs mer utvecklade anteckningar som sedan delades in i de tre teman som utfunnits vid innehållsanalysen, könsordning, objektifiering och den sexuella kvinnokroppen. Vid ostrukturerade observationer finns ingen färdig mall som måste följas utan analysen kan struktureras efter behov och relevans för studien (Aspers, 2007). Observationer lyfts i analysen i samband med citaten från låttexterna för att verifiera och tydliggöra resultatet från innehållsanalysen.

5.3 Metodens tillförlitlighet och äkthet

Validitet och reliabilitet inom forskning används för att göra en bedömning på studiens tillförlitlighet och generaliserbarhet (Bryman, 2011; Ahrne & Svensson, 2015). Dock spelar det roll om studien är utförd med en kvalitativ eller kvantitativ

metod. Vid kvalitativa metoder finns det andra mer applicerbara begrepp såsom tillförlitlighet och äkthet (Bryman, 2011). För att applicera dessa begrepp studerades först studiens tillförlitlighet, som har fyra delkriterier som är trovärdighet, överförbarhet, pålitlighet och möjligheten att styra och konfirmera (Bryman, 2011).

Trovärdigheten av en studie är viktig, då det inom samhällsforskning undersöka sociala fenomen bland människor vilket också innebär att alla har olika uppfattningar om verkligheten (Bryman, 2011). Genom att ha ett stort antal sångtexter som är tagna från olika år och trots detta genomgående visar samma teman ökar trovärdigheten av studien, då det tyder på ett samband. Trovärdigheten ökar också då allt textmaterial finns tillgängligt för offentligheten och av upphovsrättsliga skäl inte kan revideras. Trovärdigheten ökar även i och med att de genomförda observationerna blir en verifiering av musikens påverkan på människor. Överförbarhet av en studie innebär att titta på om en kan appliceras i andra kontexter (Bryman, 2011; Ahrne & Svensson, 2015).

Studien har stora möjligheter till överförbarhet, eftersom oavsett musikgenre kommer musikens texter alltid ha en inverkan på människans beteende. Det specifika nedslaget i Karibien har därför inte betydelse, studien hade kunnat göras i ett annat land med annan musikgenre och observationerna hade likaså kunnat göras på annan plats.

Pålitligheten av studien är av stor vikt (Bryman, 2011) och för att tillgodose det i denna studie har materialet kritiskt och objektivt bearbetat i olika steg samt att extern handledning har gett stöd och gjort en kritisk granskning av studien. Processarbetet av studien har noga dokumenterats och kommer under opponering på utbildningen kritiskt granskas. För att se till studiens tillförlitlighet krävs även en möjlighet att kunna styrka resultaten och konfirmera, vilket innebär att förhålla sig objektivt i studien (ibid). Detta har tagits i beaktning under processen då vi varit medvetna om att våra värderingar och tidigare erfarenheter har kunnat påverka studien under granskningen och insamlingen av empiri.

För att uppnå äkthet i studien krävs att undersökningen tar hänsyn och ger en rättvis bild av respondenterna (Bryman, 2011). Eftersom den större delen av studien gjorts med text som informationskälla är det inga direkta personer som deltagit i undersökningen. Däremot har det genomgående hållits en kritisk reflektion kring materialet så att egna tolkningar inte ska kunna ta över. Det har även varit stor noggrannhet vid att översätta texten korrekt, så att det inte blir misstolkningar. Äktheten när det gäller observationerna är viktig att vara medveten om vid genomförandet av observationerna då vi som observatörer kommer från olika bakgrunder det vill säga att vi har med oss olika uppfattningar och tolkningar sen tidigare. För att uppnå bättre objektivitet och öppenhet till situationerna har det förts diskussioner kring observationerna för att kunna åsidosätta privata åsikter, tolkningar och ha ett kritiskt angreppssätt. Detta för att minimera och neutralisera riskerna för fördomar och feltolkningar (Bryman, 2011).

5.4 Forskningsetiska överväganden

När en talar om samhällsforskning så är kontakt med människor på ett eller annat sätt ett måste (Svensson & Ahrne, 2015). Samhällsforskning är av vikt för utvecklingen av både individer och samhället, men på grund av detta ställs det också krav på att forskningen håller kvalité och bedriver relevanta frågeställningar (Vetenskapsrådet, 2007). Inför en vetenskaplig undersökning ska det enligt Vetenskapsrådet (2007) alltid avvägas om studien kommer att tillföra något till en kunskapslucka och om det finns möjliga risker för negativa konsekvenser för vederbörande i undersökningen (ibid). I och med att en del av denna undersökning tar utgångspunkt i texter och inte i direktkontakt med personer blir materialet inte av lika känslig karaktär, även om personerna som framför musiken och de som skrivit texterna indirekt blir berörda. Dock utförs även tre observationer som komplement till texterna, vilket istället blir av vikt att ta hänsyn till vad det gäller etiska överväganden. Forskningskravet är något som väger tungt för att få genomföra en studie eller hävda varför studien är av relevans, eftersom studien kan komma att hjälpa människor att få bättre livsvillkor eller öka människors medvetenhet (Vetenskapsrådet, 2007). Den här studien lyfter en ny aspekt av musik kombinerat med socialt arbete och vi hoppas på att denna kommer öka

medvetenheten kring vilken påverkan, betydelse och tillgång musiken kan vara i vidare arbete med människor.

För att gå etiskt tillväga vid undersökning av studiens ämne och skydda upphovs personer för texterna samt skydda de observerade personerna, har vi förhållit oss till Vetenskapsrådets (2007) fyra forskningsetiska principer. Informationskravet, vilket innebär att vederbörande ska informeras om studiens syfte och upplägg. Samtyckeskravet, innebär att deltagande i undersökningen måste godkänna sitt deltagande och vad undersökningen skall användas till. Även hur länge och med vilka krav de vill ha för att delta samt informera om att deltagandet är frivilligt och kan avbrytas när som helst. Konfidentialitetskravet, innebär att vederbörandes personuppgifter och liknande ska behandlas konfidentiellt och förvaras tryggt. Nyttjandekravet, detta är till för att försäkra att studiens resultat endast kommer att användas till ett specifikt ändamål (Vetenskapsrådet, 2007; Bryman, 2011).

En av delarna i denna studie utgår ifrån sångtexter som empiriskt material och en av delarna utgår ifrån tre observationer för att kunna besvara studiens syfte. De valda musiktexterna är offentligt material med namngivna artister och producenter. I och med detta så behövdes inte vederbörande informeras om studien och dess syfte (Vetenskapsrådet, 2007). Detta eftersom allt använt empiriskt material finns tillgängligt offentligt och tillgängligt för vem som helst och medvetet publicerad med artist och producenters namn. Vad det gällde att informera personer vid observationstillfället ansågs detta inte möjligt, dels för att det var ett stort antal människor i omlopp på barerna och även för att barerna anses vara en offentligmiljö, där det inte anses nödvändigt att informera (Bryman, 2011). Konfidentialitetskravet behöver därför gällande innehållsanalysen inte heller tas hänsyn till i denna studie. Däremot vad det gäller observationerna tas detta till hänsyn till på så vis att namnet på den karibiska ön inte namnges, inte heller barernas namn och eftersom ingen interaktion med personerna sker är alla anonyma. Nyttjandekravet tas hänsyn till i studien, då vi kan försäkra att resultatet endast kommer att användas för vår undersökning samt publiceras på LUP av Lunds universitet.

5.5 Arbetsfördelning

Studien har genomgående skrivits och genomförts av båda författarna, detta för att hålla en röd tråd och en väl genomarbetad text. Genomförande av observationer och analyseringen av både observation och innehållsanalysen har gjorts tillsammans men för effektivisering av arbetet har sedan vissa delar skrivits av en part. Dock har vi hela tiden varit noga med att alla delar lästs igenom och bearbetats av den andra författarens tankar och idéer. En analytisk och kritisk diskussion har hållits under hela arbetets gång där det också vid vissa tillfällen har tagits hjälp av handledaren för att få ytterligare perspektiv vid behov.

6. Analys

I denna analysdel kommer det att presentera tre stycken övergripande teman som funnits vid innehållsanalysen. Dessa kommer att lyftas med underliggande teman som strukturerats som underrubriker och som genomgående kommer kopplas till resultatet från observationerna. Begrepp som genomgående kommer att användas i analysen är till exempel hierarki, mannen som norm, makt, kön, manligt, kvinnligt och objektivisering. Detta för att tydligt kunna följa analysen och den applicerade teorin.

6.1 Könsordning

Maskulinitet, femininitet, kvinnligt, manligt, svag, stark, försörjande och beroende är alla ord med stark innebörd. Orden lyfter tillsammans könsnormer i låttexterna och dessa har analyserats utefter de mest förekommande temana och målar tillsammans upp en bild kring normer om hur män och kvinnor borde vara och hur de framställs. Genom att titta och analysera hur könsnormer lyfts i texterna, kan vi få en tydligare bild av hur resonemang kring män och kvinnor i förhållande till varandra lyfts och vad som kan ligga till grund för detta. Citaten kommer förklaras och analyseras utifrån temat könsordning och ge en tydlig illustration av hur den karibiska musiken talar om könsordningen, normen och hur en borde agera utifrån sitt kön.

6.1.1. Mannen som norm

You see my girlfriend don't trust me, she friends dose accuse me, say I does
horn she, but i am not able, relationship stable [...] I can't mek she see me
here with my ex-woman [...] I don't want she break up with me.

(Ducking - Fadda Fox)

Misbehavinn'! And ah doh care at all, so doh try stop me, I'ze professional.

(Like Ah Boss- Machel Montano)

Dessa två citat är tagna från låttexterna som inledningsvis ska lägga grund för att belysa framställan av kön och dess tillskrivna egenskaper. Citatet som handlar om att inte kunna behärska sig men trots det ändå inte bry sig, är taget från en text där han i sammanhanget pratar om hur han festar som en boss och hur han kan bete sig illa utan att lägga större vikt vid det. Han uttrycker också att andra inte bör stoppa honom för han är professionell. I detta fall innebär professionell inte att vara kunnig inom ett yrke, utan att han anser sig vara en professionell som man i sin samhällsroll. Utdraget är ett exempel på vad männen i texterna anser om sig själva gällande de flesta situationer och sammanhang de sjunger om och är något som är genomgående i nästan alla 90 texter. De uttrycker bokstavligen att som man kan en inte hjälpa att en betar sig illa mot kvinnor eller andra, på grund ut av att en är just man. Andra citatet illustrerar istället könsordningen och aspekten med mannen som norm och kvinnan som underordnad. Hans flickvän litar inte på honom för att hennes kompis anklagat honom för att vara otrogen, vilket han svarar med att han inte kan hjälpa för att han inte är relationstypen. Men trots detta vill han ha ett förhållande med henne.

I texterna är det som att det finns en oskriven lag om att som man i det karibiska samhället får en göra vad som helst utan konsekvenser, trots att han betar sig illa. Ändå ska kvinnorna rätta sig efter detta och fortfarande vilja ha dem. Genom att titta på hur markant kontrasten blir mellan texter som direkt och indirekt handlar om kvinnor, är det spännande att se hur olika de talas om. I de direkta texterna lyfts begrepp i relation till kvinnan som ren, trogen och duktig. Kvinnan ska bete sig troget, vara snygg och passa in, medan mannen ska agera rebelliskt och vägra passa in samt strunta i att anpassa sig till samhällets förväntningar. I texterna uttrycker de bokstavligen att de tänker gå emot samhällets förväntningar om att uppföra sig på

ett accepterande sätt som man, de gör vad de vill för att de känner för det och för att det är roligare. Yvonne Hirdman (2001) talar i sin genusteori om hur vårt samhälle är uppbyggt av en maktordning som kan vara svår att bryta och förändra, då det bygger på mannen som maktägande klass mot alla andra. När utvecklingen skett har kvinnan placerats in som ett bihang i den dominerande mansvärlden och kvinnan ska därför anpassa sig till de rådande normerna. Hon menar på att stereotyperna för män och kvinnor skapas i de offentliga utrymmena.

Genom att ha detta som bakgrund när vi tittar på dessa texter ökar förståelsen för varför uttrycken kan vara formade på detta vis. Det blir med detta som bakgrund tydligare att exempelvis media och musik upprätthåller stereotyper av hur en man kontra en kvinna borde vara. Det finns människor som lyssnar på den här typen av musik som påstår sig inte lyssna på texterna men blir minst lika påverkade som de som aktivt lyssnar på dem. Genom att titta på hur mycket bland annat media påverkar oss som människor och bara det att dold reklam är förbjudet i Sverige (Konsumentverket, 2017), kan det hjälpa oss att förstå hur mycket musik och bilder påverkar oss indirekt.

Under observationerna på barerna kunde vi efter att ha studerat materialet tydligt se dessa stereotyper av män och kvinnor som lyfts i texterna. Det gick att urskilja vissa normativa beteenden. Liksom citaten lyfter en bild av att mannen kör på och inte bryr sig om samhällsnormer medan kvinnan ska se till att vara ”good”, var något som även kunde urskiljas vid observationerna. Männerna hade en större frihet att uttrycka sig på ett sådant sätt som kvinnorna inte hade. Vid flera tillfällen observerade vi till exempel att männen till viss del inte kunde ta ett nej, när de hade bestämt sig för en tjej att ”ragga” på, var det hans rätt att få henne. Vi kunde uppleva ett uppenbart maktspel mellan könen, då det verkade som att kvinnorna inte hade något val att säga nej. Kanske berodde detta på att männen betalade för dem och att kvinnorna då kände sig skyldiga att vara med mannen.

Under observationerna kunde vi även se att om en kvinna var för full eller inte betedde sig ”städat och snyggt” som förväntat, så upplevdes det som att männen såg det som ett beteende att rättfärdiga att ”ta för sig” av kvinnan. Kanske berodde detta på att mannen ansåg att kvinnans icke normativa beteende gjorde det okej för honom att bete sig som han vill och hennes utmanande sätt gjorde det ”okej” att han

någonstans tyckte att han hade rätt till hennes kropp. Denna iakttagelse har stor igenkänningsfaktor i många av de texter som analyserats inte minst i de citat som lyfts ovan.

För att ytterligare tydliggöra hur mycket dessa texter kan påverka oss, tittar vi på hur Fischer och Greitemeyer (2005) pratar om att musik med sexuella och aggressiva texter kan leda till att fientliga känslor framkallas, så kallad misogyni musik. Sambanden mellan våld och kvinnor kan leda till aggressivt och våldsamt uppträdande mot kvinnor. Misogynimusik innebär att musik som framställer kvinnor på ett hatiskt sätt samt rättfärdigar och upprätthåller den rådande underordningen av kvinnor. Genom Hirdmans (2001) teori med mannen som logik och som en självklar norm i den allmängiltiga i hierarkin, ger det en tydligare bild över varför texterna är utformade som de är, då de bygger på samhällets rådande synsätt och deras samhällsnorm som den sanna. Det hjälper oss att förstå dess ordningsstruktur av kön och de rådande sociala ordningarna och genom denna förståelse en möjlighet till reflektion.

Hirdman (2014) menar även att genussystemen upprätthåller den självklara bilden av hierarkin och isärhållandet mellan könen och att det är utifrån genussystem som en kan kolla på samhällets struktur för att problematisera genus. Mannen anses vara normen och kvinnan ses inte som det naturliga könet utan ska anpassas in i mansvärlden för att uppnå jämställdhet, om det är det en strävar efter. Så genom att applicera genussystem som teori och titta på texterna där mannen skapar en norm till att inte bete sig och samtidigt sjunga om kvinnans förhållande till mannen, skulle det kunna tänkas att det leder till ett upprätthållande av normer och könsordningen i samhället. Så om musiken speglar ett ”rätt sätt” att vara på och musiken är något som påverkar människan genom olika mekanismer, kan detta vara en faktor som påverkar framställan av kön i samhället och den rådande hierarkin.

6.1.2 Könsmaktordning

He want to give me d sugar. (Mon bon ami - Angela Hunte)

Citatet är taget ur en text som illustrerar hur en kvinna sätter sig själv i en underordnad position. Hon sjunger om att hon inte skulle klara sig utan en man,

eftersom han ger henne allt hon behöver och det är så det ska vara. En man som inte ger en kvinnan det som förväntas är inte ”rätt man”.

Utifrån att se detta ur Mattssons (2015) teori med ett intersektionellt perspektiv och titta på kön och klass, kan det urskiljas att låten förmedlar en förväntning på att mannen ska vara stor och stark, han ska vara försörjande och även att en kvinna inte skulle kunna klara sig utan en man. Det blir en korsning av förväntningar både kring klasstillhörighet och kön, mannen som den försörjande och kvinnan som den i nöd. Även genom att applicera Hirdmans (2001) logik om dikotomi, kan en få en tydligare förståelse för hur könsrollerna återkommande framställs i texterna. Männerna och kvinnorna har sina specifika egenskaper och roller i samhället och dessa ska inte blandas ihop (Hirdman, 2014). Hur könsmaktsordningen upprätthålls i samhället kan även bero på hierarkin som logik då könsrollerna inte ska blandas ihop och mannen vill bibehålla sin allmängiltiga roll och utgöra normen (ibid).

Även om citatet i detta fall inte uttrycker direkt att hon vill att han ska ge henne försörjning, blir det i denna text, samt många andra, lätt att se det mönstret. Det har formats en bild av att kvinnan är sårbar och ska tas om hand om och det är mannens uppdrag att göra detta. Genom att kvinnor sjunger om sig själva på detta vis, så ges ett intryck av att det är det allmängiltiga och det är vad kvinnor vill. Även att lyfta sin underordnade roll inom ämnet försörjning skulle också kunna ge ett intryck om att vara något allmängiltigt och en positiv vilja. Frank (2007) lyfter detta resonemang och han menar att genom att vidmakthålla sådana här uttryck inom musiken upprätthålls på samma gång männens makt i samhället.

Innehållet i texterna visar i vissa fall en acceptans av könsmaktsordningen i samhället, där de menar på att det är okej eller snarare en norm att kvinnan ska vara ekonomisk beroende av mannen. Ramos (2012) skildrar det feministiska perspektivet på ekonomin, där det leder till en ökad förståelse på dynamiken mellan makt och ekonomi. Könssdiskriminering och ojämlikhet ökar riskerna för arbetslöshet och fattigdom, vilket innebär att dessa texters värderingar skildrar att skillnaderna mellan könen så det bör vara vilket kan visa på att det finns skillnader i makten mellan könen. Även under observationerna kunde en tydlig ekonomisk maktskillnad ses mellan män och kvinnor. Vid köp i baren var det i majoritet männen som köpte drinkar eller liknande till kvinnorna och aldrig tvärtom. Det var

som om det låg en förväntan eller oskriven lag på att det är så det går till, precis som citatet ovan illustrerar, både från män och kvinnor. Det kunde även observeras att efter att ha köpt något till kvinnan fanns en förväntan av mannen att hon var hans.

Please forgive mehhh (give me), for all the wrong that i've done ah say
pleaseeeeeeee, please forgive mehhh (give meh) for all the wrong that i'll do
again, cause im just a man. (Human - Machel Montano)

I flera av texterna framkommer mannens makt och i citaten ovan går det att urskilja hur män uttrycker sin rätt att ”ha/få en kvinna” trots de fel han gjort. I citatet uttrycker han att han inte kan kontrollera sin handlingar just på grund av att han är man och även där framkommer makten som männen har i samhället. ”I’m just a man” ”Boys will be boys” är vad som skulle kunna ses som bortförklaringar till att få bete sig hur som helst bara på grund av sitt kön och att det ska vara en tillräcklig förklaring till sina handlingar.

Hirdman (2014) pratar om att maktordningen som finns i samhället är svår att bryta just på grund av en klassordning, där mannen innehar makten till förändring. Mannen är normen och det kan vara svårt att se att de frivilligt skulle vilja ge upp den makten som de innehar, för att det ska leda till förändring. Förändringar i samhället historiskt sett har inneburit förändringar i att anpassa kvinnan in i en mansvärld och inte att anpassa mannen in i en kvinnovärld. Det skulle kunna ses som en förklaring till hur och varför maktfördelningen ser ut som den gör i samhället, då förändring till att få en lägre position som man möjligtvis inte är något de strävar efter.

Maktordning var något som vi under observationerna kunde urskilja på dansgolvet. Dansen som utspelar sig på de lokala barerna är väldigt typisk för den kulturen i Karibien och ser ofta ut på det sättet att mannen står bakom kvinnan och har sitt kön tätt intill hennes rumpa. Kvinnan ska sedan göra en rörelse som kallas “whine” där kvinnan rör sina höfter och skakar sin rumpa framför mannen. I ett fall som observerades tryckte mannen ner kvinnan så hon böjde sig framåt, han tog tag i hennes hår och “juckade” mot henne. Trots att det i detta fall fanns tydliga kulturella och traditionella skillnader om hur en festar, dansar och uppför sig, så upplevdes

denna observation ändå ge en tydligare bild av hur maktordning på baren, där kvinnan på dansgolvet har en underordnad position. Precis som Yvonne Hirdman (2014) lyfter accepterade beteenden, så blev det också tydligare under observationen. När vi resonerade kring om mannen och kvinnan hade kunnat byta positioner och vad det gett för reaktioner, konstaterade vi att det förmodligen inte gått i detta sammanhang, då den givna ordningen är så pass stadgad i samhället och att bryta den hade satt kvinnan i en viss tabubelagd situation.

Låttexten skildrar hur en kvinna ska förlåta mannen för hans otrohet och brister medan kvinnan duktigt ska följa tillskrivna regler som kvinna. Så slutsatsen av varför maktordningen upprätthålls i samhället skulle kunna ligga i grund i att vi fortsätter acceptera vissa beteenden beroende på vilket kön som handlar och att vi fortsätter tillskriva roller som får olika mycket makt och olika värden i vårt samhälle.

6.2 Objektifiering och ideal

Objektifiering, ideal och en tydlig könsmaktsordning illustrerats ständigt i texterna och tillsammans med genusteori ger det ytterligare förståelse om varför. För att gå in djupare på ämnet kommer vi lyfta ett tema som rör hur kvinnor genomgående i texterna lyfts som objekt, där kvinnan ska följa ett ideal och finnas för att tillfredsställa mannen genom sin kropp. För att förstå citaten bättre kommer här en förklaring på vissa ord som upprepas i texterna, “whine” vilket är en typ av dans när en ska skaka på sin rumpa och vrida på sina höfter. Samt “pum” och “bumper” som betyder rumpa.

6.2.1 Kvinnan som ägodel

Gyal when you whine up your body. I just got to whine on you. It makes me feel so happy, just to stand behind of you. [...] hey gyal you suh sexual.

(Turn Me On - Konshens)

Bring it to the owner, now. A you did say a my pussy, so come yah. (Owner-Dexta Daps)

Fuck har and leff har in a memory. A suh mi fuck gyal fi memba mi. Him pay fi she, she fuck me free. (Memory - Mavado)

Citaten kan upplevas hårda och stötande, de uttrycker bland annat hur en kvinna ska "whinea" sin kropp mot en man bara för han behöver det, men också hur en kvinna ska ge vad mannen behöver, i detta fall hennes "pussy" för att han är "the owner". Alla tre citat uttrycker sexuell lust där mannen lyfter kvinnan som ett objekt för att tillfredsställa hans behov. Även hur han är idealet och den bästa som hon kommer komma ihåg och längta efter, han kommer inte behöva betala, utan hon vill ha sex med honom gratis.

Flynn et.al (2016) beskriver hur en tidigare mest tittat på objektifieringen genom visuellt bildspråk, men beskriver att genom texter så skapas underförstådda perspektiv på objektifiering. Genom denna tolkning som Flynn et.al (2016) beskriver kan det ske en mer djupgående effekt gällande kvinnor och mäns uppfattning av kvinnor när en lyssnar på dessa texter. Flertalet av texterna uttrycker dessa typer av budskap, att en kvinna är skapad för att tillfredsställa mannen men också hur de bör bete sig, se ut och dansa. De ska vara rena, snygga och vilja ge mannen vad han vill ha. Idealet av hur en kvinna ska vara uppföra sig kan bli skev, då hon dels ska vara sexig och gå med på allt. Samtidigt som hon ska upprätthålla någon slags "duktig flicka" ideal. Eftersom majoriteten av texterna uttrycker sådan här typer av budskap kan uppfattningen av kvinnor blir tvetydig i och med de dubbla budskapen. Tidigare forskning lyfter dels hur människokroppen blir påverkad av musik på olika vis, men även genom att se det utifrån Hirdmans (2001) genusteori kan budskapen i texterna leda till att objektifieringen av kvinnan kommer upprätthållas och vidmakthållandet av mannen som norm blir en självklarhet. Så länge som samhället bibehåller denna typ av hierarkiska ordning mellan män och kvinnor kommer även könsmaktsordningen att vidhållas.

Denna typ av objektifiering och en typ av ideal bild av hur kvinnan ska vara och bete sig i förhållande till samhället och mannen, kan tänkas bidra till förvirring hos unga människor. Om det är detta typ av budskap de unga i samhället får lära sig, kan det tänkas att många kanske har svårt att finna sin identitet och känna sig utsatta om en avviker från detta. Objektifieringen och idealbilden av kvinnan skapar någonstans en grund för hur hon ska uppfatta sig själv. I och med att näst intill alla texter vi analyserat objektifierar kvinnor på detta sätt och idealiserar dem på ett tvetydigt vis, blir det som Hirdman (2001) säger att med mannen som norm

upprätthålls kvinnans biroll. Under observationerna kunde detta urskiljas, dock inte lika tydligt som maktordningen. Men just det att kvinnan fanns där för mannen gick inte att undvika, då männen stod uppradade längs väggarna och tittade tillfredsställande på när kvinnorna dansade och skakade sina rumpor framför männen. Även iakttagelsen att när en kvinna stod och dansade själv, kunde en man helt plötsligt ta sig friheten att ställa sig tätt bakom och trycka hennes rumpa tätt mot sig.

Hirdman (2014) menar på att samhällsnormer måste ifrågasättas utifrån genusteori för att genussystemet ska kunna ifrågasättas. Om detta inte är något som uppmärksammas kommer det att ses som en norm, vilket också kan bli en förklaring till varför kvinnan har valt att anpassa sig in i denna dominerade mansvärld av musikgenrer där de sjunger om att ”ge sig själva” till en man och han får göra vad han vill med henne, att hon är hans ägodel. Varken kvinnan eller mannen i det karibiska samhället ifrågasätter varför det ser ut som det gör, eftersom de blir influerade av dessa budskap gång på gång där kvinnan har en underordnad position i samhället. Genom att tala om kvinnan som ett objekt som mannen äger blir det som Juthit Buthler talar om, en “gör” kropparna genom språket (Mattson, 2015).

Det kan tänkas att många bara lyssnar på musik för dess rytm utan att lyssna på texten. Men precis som Juslin & Västfjälls (2008) beskriver i sin forskning, det finns en mängd underliggande mekanismer hos människan som sätter igång när en hör musik och dess texter utan att vi förstår det själva. Så genom att höra uttryck om kvinnor som objekt, utan att själv reflektera kring det påverkas uppfattningen om kvinnan, vilket också påverkar deras position i samhället. Kevin Frank (2007) har i sin forskning skrivit om hur ojämlikheter och könsdiskriminering upprätthålls med hjälp av dessa typer av texter och det finns en förlegad syn som populärkulturen fortfarande accepterar. Textens uttryck gör att upprätthållandet av männens maktpositionering blir ihållande och kvinnans underordning blir bestående. Med detta som bakgrund skulle det kunna vara av intresse att fundera på hur barn påverkas av dessa typer av texter, eftersom det genom forskning har visat på att barn lätt tar till sig musik.

6.2.2 Kroppsideal

Take off panty first [...] mi a pervert [...] mek yo batty twerk.[...] min uh carry pu**y feelings. [...] Mi a mad over you girl. Unemployed but yuh pumpum a work. (On Fleek - Alkaline)

Gyal yuh pu**y on fleek. Admission a nuh free. [...]Jevery dawg want a piece. (On Fleek - Alkaline)

FUCK you and your expectations of me. (Momentum – Charly Black)

Utifrån ett konstruktivistiskt perspektiv kan konstruktionen av kön bli tydligare och genom att kolla på hur Judith Butler belyser kön och hur det är människor som konstruerar kön genom språket, kan det ge en klarhet i varför det skapas förväntningar, egenskaper och roller utifrån kön. Det är människor som tillsammans skapar en uppfattning om verkligheten och språkets förmåga att ”göra” våra kroppar (Mattsson, 2015). Ovanstående citat belyser återigen hur kvinnan skapas som objekt i texterna. De lyfter både att alla vill ta del av den kroppen för att den är perfekt, men kommenterar även hur hennes ”pussy” är felfri.

Konstruktivistiskt perspektiv går att koppla ihop med texterna utifrån dess förmåga att påverka oss. Genom hur vi väljer att uttrycka oss om det andra könet tillskrivs egenskaperna, roller och förväntningar som tas upp och konstruerar kön. Det konstruktivistiska perspektivet ser också att verkligheten är föränderlig, vilket kan innebära att det går att påverka konstruktionen av kön och maktordningen (Mattson, 2015). Att se mannen som det enda rätta och som någon som har berättigade skäl till alla sina handlingar, till sex och sin sexualitet är inte den jämställdheten som Hirdman (2014) beskriver. Jämställdhet är när könen har samma rättigheter och möjligheter till sin egen kropp och liv. Att underkasta sig sin makt över sitt liv är inte jämställdhet, även om personerna menar på att det är ”vad de vill göra”. Det ligger något underliggande i samhällsnormerna där det finns problematik i konstruktionen av kön. Vårt språk och uttrycken i låtarna ger utrymme till att tolka och ta in denna framställan av kön och musiken blir ett verktyg i konstruktionen (Hirdman, 1997).

6.3 Den sexuella kvinnokroppen

Ett annat mycket genomgående tema i de analyserade texterna är den sexuellt framställande bilden det görs av kvinnan. Framställandet av kvinnan som ett verktyg för att mannen ska bli tillfredsställd är något som går att utläsas gång på gång, framförallt inom dancehall musiken. Citaten kommer illustrera en bild av detta. För att förstå dessa bättre kommer här en förklaring på några återkommande ord: ”Pon me” som betyder ”på mig”, ”yuh cyah” som betyder “du kan inte” och “wasssi” som innebär att en kvinna betar sig “slampigt” i en direktöversättning.

6.3.1 Kvinnans bristfälliga makt

You fuck mi violent, like you nuh have no sense [...] Do mi a favor, wrap
you hand round mi throat. Use you next hand cover up mi mouth [...] I want
you move hard pon me. (Everybody Need Someone - Ishawna)

Soca och dancehall är två musikstilar som är mansdominerade men det finns ett fåtal kvinnor som har vågat ta en plats på de scenerna. Citatet ovan är taget ur en text från en kvinnlig artist, där hon sjunger om hur hon vill bli behandlad. Hon sjunger om att hon vill att mannen ska vara våldsam och hänsynslös mot henne under en sexakt och ger detaljer kring hur han ska handla och hålla tag i henne.

Det kan tyckas att en själv ska få bestämma vad en känner kring sin egen kropp eller vilka budskap en vill sprida genom sin musik, med hänsyn till yttrandefrihet och tryckfrihet. Dock kan objektifiering av kvinnan och kvinnokroppen på detta sexuella vis ha stor betydelse för hur samhällsnormerna ser ut. Detta citat är taget från en låt där kvinnan själv objektifierar sig och sin kropp som ett sexuellt objekt. Vad är skillnaden mellan att en kvinna och en man uttrycker sig på detta sätt, att vilja ha hårt och gränslöst sex borde väl vara frivilligt och ett eget val. Genom att kvinnan uttrycker denna grova sexuella objektifiering av sig själv och sättet hon vill bli behandlad på, så skulle det kunna illustrera en känsla av att det är okej att göra på detta vis som man. Vad som har kunnat urskiljas är att de kvinnliga artisterna som rör sig på dessa scener många gånger har grova ord och hårda uttryck i sina texter, men frågan är om detta inte är ett måste för att släppas in och accepteras? Detta väcker också en tanke hos oss, vad detta egentligen kan ha för

inverkan på unga personer som kanske aldrig har haft samlag, med sådan här typer av texter skapas en skev bild om vad samlag är för något och om vad en kvinna är.

Sexuell objektifiering av kvinnan och hennes kropp har haft stort fokus i alla texter och lyfter en föreställningen om hur den "sexuella kvinnan" ska se ut, hur de bör agera sexuellt och hur de ska kunna ge ett starkt intryck. Dock saknas en problematiserande bild om kvinnan som sexobjekt. Historiskt sett har kvinnan alltid haft ett underläge gentemot mannen och om kvinnan ska komma in i mansdominerade områden har de behövt anpassa sig (Hirdman, 2001; Matsson, 2015). Att kvinnan sjunger om att hon gillar hårt och gränslöst sex är inte grundproblemet, utan att det finns underliggande faktorer som att underkasta sig mannen, ge mannen makten att bestämma och att inte ge en nyanserad bild av samhället. På grund av de normer som redan finns i samhället kan detta leda till att de som lyssnar, snappar upp denna text och ytterligare generaliserar och stärker dessa normer. Vassell (2006) lyfter aspekten om kvinnors bristfälliga makt över sina egna kroppar och att genom att studera utsträckningen av HIV och AIDS kan samband synas med den könsmaktsordningen som råder. Han menar att det har betydelse eftersom det är ihopkopplat med kränkningar av kvinnors reproduktiva rättigheter, som dessutom är ett tecken på dess underordning och ofullständiga kontroll och beslutsfattande om sitt sexuella liv och kroppar. Med detta som grund blir det därför också svårt för kvinnor att förhandla om tryggt och säkert sex (ibid).

6.3.2 Den "syndiga" kvinnan

Mi never see a gyal weh bad so, yet! Mi never see a gyal weh bad so, yet.
Gyal mi never see a girl like you. (Hoist and Wine – Charly Black)

Detta citat lyfter hur kvinnan direkt ses som "syndig" när hon uttrycker sin sexualitet. Det är taget ur en text som beskriver hur hon som kvinna beter sig på ett sexuellt sätt som gör henne till en "bad girl" och hennes sexuella beteende får honom att vilja ha henne, för ingen annan är så lössläppt som hon är. Återigen är det mannen med hans makt som uttrycker vad som är rätt och fel beteende för en kvinna. Genom att skapa dessa typer av samhällsnormer genom musiken och dess texter skapas en underförstådd förståelse för att det är så här det är. En kvinna har inte sexuella beteenden, det är bara mannen som har det och får uttrycka det och

om kvinnan gör det är hon smutsig. Kan detta även ha en grund i klasstillhörighet och kulturella aspekter?

Precis som Mattsson (2015) uttrycker så är kön något komplext och könsdiskriminering och könsstrukturer beror på många olika aspekter. Kan fenomenet grunda sig i att männen vill vidmakthålla sin ekonomiska och hierarkiska position och därför uttrycker sig på detta sätt, för att inte riskera att bli lägre rankade i samhället. Eller kan det vara så att de uttrycker sig om kvinnor i texter på det här sättet för någonstans ha belägg för sitt beteende och eftersom det blir en vedertagen norm är det okej att se kvinnan som ett sexuellt objekt och smutsig. Vi kan bara spekulera om denna sak eftersom det grundar sig i en samhällelig konstruktion om kvinnan och mannens roll. Även om vi inte kunde se direkta sexuella interaktioner vid observationerna, kunde vi däremot se sexism gentemot kvinnor. Till exempel kunde vi se att kvinnor som klädde sig mer lättklädd än andra, direkt hade män bakom sig som verkade se det som sin rätt att ta på dem.

She tell me, behave me self, and yuh cyah expect me, to jam on no one else,
when dem behavin wassi. (Loner - Lyrikal)

Citatet ovan illustrerar hur den mannen i texten uttrycker att trots att kvinnan ber honom att bete sig och inte göra något med någon annan kvinna, kan hon inte förvänta sig det eftersom de andra kvinnorna beter sig "wassig", vilket har samma innebörd som ordet "slampigt". Återigen blir det en stigmatisering över kvinnor som inte håller sig till den utsatta normativa bilden av det kvinnliga könet. Är kvinnan det minsta utmanande så har hon givit rätt till mannen att se på henne ur ett sexuellt perspektiv och göra henne till ett objekt, det är ju hennes eget fel. Just den här typen uttalanden ses ofta i samband med sexuell antastning och våldtäkter, där det talas om att kvinnan får skylla sig själv för att hon hade för kort kjol eller för urringat linne vilket då skulle göra det okej att på ett sexuellt vis ta på en kvinna.

I detta fall blir Hirdmans (2001) genusystem applicerbart då de två logikerna hon talar om är dikotomin och hierarkin. Män och kvinnor ska inte blandas och har sina skilda egenskaper samt att mannen är den rådande normen. Kvinnan i detta fall ska acceptera honom och inte ha några förväntningar, för de kvinnor som uppför sig sensuellt och sexuellt i närheten av honom så kan han inte uppföra sig och det är då

en självklarhet. Det blir så tydliga könsskillnader som illustreras i dessa texter och det blir tydligt att män och kvinnor inte står inför samma rättigheter och skyldigheter. Frank (2007) beskriver i sin forskning hur kvinnor i Karibien är påtagligt underordnad och det är i princip förbjudet för henne att vara sexuell och finns som medel för mannens sexualitet för att tillfredsställa honom.

Genom att studerat detta genom observationer kunde vi se att kvinnan fanns där för mannen i vissa fall. Samtidigt som männen sökte upp kvinnorna sökte även kvinnorna upp männen för att direkt ställa sig framför dem med sin rumpa mot dem. I och med att musiken är en del av att upprätthålla normerna i samhället, gör kanske kvinnorna detta på grund ut av att det är vad de lärt sig att göra och alla andra gör det.

7. Avslutande diskussion

Syftet med studien var att undersöka hur framställningen av kvinnor i sångtexter kunde tolkas och förstås också om musiken gör intryck på köns- och samhällsnormerna i det Karibiska samhällena. Vad studien har kunnat påvisa är att kvinnors framställan i den karibiska musiken oftast är könsmakts fokuserad, sexistisk och objektifierande. Könnsrollerna i musiken blir tydligt framträdande när de skriver om män och kvinnor i relation till varandra och lyfter vilka roller de är tillskrivna. Genom att de lyfter männen i texterna med tillskrivna egenskaper som styrka, mod och framgång skapas en "självklar maskulin man". I relation till mannen lyfts kvinnor med egenskaper att de ska uppfylla mannens behov och önskningar samt hålla sig "fin och ren", det skapar då en "självklar feminin kvinna". När kvinnorna i texterna bryter mot dessa tillskriva egenskaper blir hon istället "smutsig", "slampig" och "dålig". Kvinnor framställs också i en hierarkisk underordnade gentemot männen.

Därför blir musiken relevant för köns- och samhällsnormerna i den bemärkelsen att musik är utbredd och är en stor del av vårt samhälle. I och med den omedvetna påverkan som musiken har på kroppen och dess mekanismer, blir musiken ett instrument som upprätthåller normer som finns i samhället. Genom att den

karibiska musiken målar upp tydliga tillskrivna könsidentiteter för kvinnor och män, blir det något som barn lär sig redan i uppväxten och eftersom detta blir deras verklighet och sanning upprätthålls idéerna om vad som är en man respektive kvinna. Frågan blir här hur utvecklingen mot ett mer jämställt samhälle och värld ska gå framåt om media och musik upprätthåller föreställningar om bland annat könsidentiteter och makt.

Musiken hjälper samhället att upprätthålla dessa normer och föreställningar där mannen är normen och den könsmaktsordningen som är rådande i samhället blir tydlig. Det blir tydligt framträdande när de skriver om mannen som försörjande över kvinnan och att kvinnan inte skulle klara sig utan mannen. Den hierarkiska ordningen mellan män och kvinnor är tydlig både vad det gäller exempelvis socioekonomiska aspekter men även vad det gäller rätten till sin kropp och sitt självbestämmande. Även att kvinnor uttrycker sin underordnade roll inom försörjning kanske skulle kunna bidra till minskade möjligheter för kvinnor och de blir begränsade på arbetsmarknaden och eventuellt möjlighet till utbildning.

Musiken finns runt omkring oss och har stor inverkan på människor och inom sociala interaktioner blir musiken relevant i den meningen att den inte bara påverkar mående och känslor, utan även samhället och dess normer. Vi blir tidigt introducerade till musik och det leder till att musikens budskap influerar människor att skapa och upprätthålla värderingar. Med tanke på hur stor del musiken har i människans vardag och beteende, borde större vikt läggas vid att undersöka möjligheten att arbeta med socialt arbete och musik i relation till varandra. Det finns redan forskning som tydligt redovisar att musik till exempel hjälper barn och personer med funktionsvariationer att öka sin kognitiva förmåga samt sin verbala förmåga.

Inom socialt arbete är det människan som står i fokus och musiken skulle kunna bli relevant endast genom att vara medveten om vilken musik som spelas i väntrummen för att påverka sinnesstämningen hos personerna som kommer dit. Musiken skulle också kunna vara relevant inom behandling vid exempelvis bemötande och bearbetning. Att vara medveten om musikens kraft att påverka människan så ger det oss möjlighet att använda sig av den som ett hjälpmedel, men också ge oss förståelse för andra kulturer och synsätt. Även öka vår förståelse för varför normer,

värderingar och andra samhällsliga fenomen upprätthålls. För att musik ska kunna bli en del av socialt arbete krävs mer forskning med fokus på att koppla ihop dessa områden. Under tiden denna studie har vuxit fram har vi haft funderingar kring varför denna koppling tidigare inte varit aktuell, då vi kan se en möjlighet till hjälpmedel och verktyg till förståelse mellan kulturer och människor.

8. Källor

- Ahrne, Göran & Svensson, Peter (2015). *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber
- Aspers, Patrik (2011). *Etnografiska metoder*. Malmö: Liber
- Bryman, Alan (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Stockholm: Liber
- Ewart, Andrea M & Villiers, Kimberly R (2012). Dangerous Dancehall Reggae and Caribbean Treaty Obligations. *Connecticut Journal of International Law*. Vol. 27(2), pp. 321-344
- Fischer, Peter & Tobias, Greitemeyer (2006). Music and Aggression: The Impact of Sexual-Aggressive Song Lyrics on Aggression-Related Thoughts, Emotions, and Behavior Toward the Same and the Opposite Sex. *The Society for Personality and Social Psychology*. Vol. 32 (9), pp 1165-1176
- Flynn, A. Mark, Clay M, Craig, Christina N, Anderson & Kyle J, Holody (2016). Objectification in popular music lyrics: An examination of gender and genre differences. *Sex roles*. Vol 75, pp. 164-176
- Frank, Kevin (2007). Female Agency and Oppression in Caribbean Bacchanalian Culture: Soca, Carnival, and Dancehall. *Women's Studies Quarterly*. Vol. 35(1/2) pp. 172-190
- Giddens, Anthony (1989). Gender and sexuality. *Sociology*. S. 156-201
- Globalportalen (2015) Jämställdhet, <https://globalportalen.org/amnen/jamstalldhet> [hämtad: 2017-12-12]

- Hirdman, Yvonne (1997). Genussystemet: reflexioner kring kvinnors sociala underordning. *Litteratursociologi / Lars Furuland & Johan Svedjedal (red.)*. S. 400-418
- Hirdman, Yvonne (2001). *Genus, om det stabila föränderliga former*. Malmö: Liber AB
- Hirdman, Yvonne (2014). *Vad bör göras?: Jämställdhet och politik under femtio år*. Stockholm: Ordfront förlag
- Juslin, N. Patrik & Västfjäll, Daniel (2008). Emotional responses to music: The need to consider underlying mechanisms. *Behavioral and brain sciences*, Vol 31, pp. 559 –621
- Koelsch, Stefan (2015). Music-evoked emotions: principles, brain correlates, and implications for therapy. *doi: 10.1111/nyas.12684 Ann. N.Y. Acad. Sci. 1337 (2015) 193–201 C 2015 New York Academy of Sciences*.
- Konsumentverket (2017). Regler för marknadsföring. <https://www.hallakonsument.se/tips-for-olika-kop/reklam/regler-for-reklam/> [hämtad: 2018-02-14]
- Mattsson, Tina (2015) *Intersektionalitet i socialt arbete, teori reflektion och praxis*. Gleerups utbildning AB
- Mänskliga Rättigheter (2017). Förenta Nationerna. <http://www.manskligarattigheter.se/sv/vem-gor-vad/forenta-nationerna> [Hämtad 2017-05-11]
- Nationalencyklopedin (2017). Christofer Columbus, <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/enkel/christofer-columbus> [hämtad 2017-12-12]

- Nationalencyklopedin (2017). Jämställdhet
<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/j%C3%A4mst%C3%A4lldhet> [hämtad 2017-15-11]
- Olsen, Barbara & Gould, Stephen (2008). Revelations of cultural consumer lovmeps in Jamaican dancehall lyrics: An ethnomusicological ethnography. *Consumption Markets & Culture*, Vol. 11(4) pp. 229-257
- Pinto, Samantha (2009). "Why Must All Girls Want to be FlagWomen?": Postcolonial Sexualities , National Reception, and Caribbean Soca Performance. *Meridians: feminism, race, transnationalism*. Vol. 10(1) pp. 137-16
- Pozar, Irena (2014). 7 Viktiga citat från kvinnor 2014.
<https://www.expressen.se/omtalat/livet/7-viktiga-citat-fran-kvinnor-under-2014/> [Hämtad 2017-05-11]
- Ramos, Sandra (2012). Women's Labour Rights, Gender Equality and Economic Justice in Latin America and the Caribbean. *Society for International Development*. Vol. 55(3), pp. 397–402.
- Schmitz, Eva & Henrik, Stenberg (2013). Simone de Beauvori. Stenberg, Henrik & Isenberg, Bo (red). *Relationell socialpsykologi- klassista och samtida teorier*. Stockholm: Liber AB
- Stenberg, Henrik & Bo, Isenberg (2013). *Relationell socialpsykologi-klassiska och samtida teorier*. Stockholm: Liber AB
- Svensson, Peter & Göran Ahrne (2015). Att designa ett kvalitativt forskningsprojekt. Ahrne, Göran & Svensson, Peter red. *Handbok i kvalitativa metoder*. Stockholm: Liber

- Vassell, Linnette (2006) Bringing the Broader Context Home: Gender, Human Rights and Governance in the Caribbean. *Caribbean Quarterly*, Vol 52(2/3) pp 51-65
- Vetenskapsrådet (2007). Forskningsetiska principer inom humanistisk-samhällsvetenskaplig forskning. Stockholm: Vetenskapsrådet. <http://www.codex.vr.se/texts/HSFR.pdf> [2018-02-02].
- Žunić, Natalija (2014). Discrimination against women and the human rights of women. *Collection of Papers, Faculty of Law, Nis*, Vol. 67, pp. 45-58

9. Bilaga 1.

- Utdrag från soca- och dancehalltexterna

Tema kön - Gul

You see my girlfriend don't trust me, she friends dose accuse me, say I does horn she, but i am not able, relationship stable [...] I can't mek she see me here with my ex-woman [...] I don't want she break up with me.

(Ducking - Fadda Fox)

Misbehavinn'! And ah doh care at all, so doh try stop me, I'ze professional.

(Like Ah Boss- Machel Montano)

He want to give me d sugar. (Mon bon ami - Angela Hunte)

Please forgive mehhhh (give me), for all the worng that i've done ah say pleaseeeeeeee, please forgive meh (give meh) for all the worng that i'll do again, cause im just a man. (Human - Machel Montano)

ohhh gosh, gyal how yuh, say yuh dry, Say yuh dry, so I am gonna make yuh wet up. Tonight you ah go sweat up. Ohh oohh lawwwddd! Gal set up, fuh de sweat up tonight gyal ah bett yuh, ouuu gyal ah bet yuhhhh. So fresh gyal jus done bathe, and yuh. Got yuh sexy fragrance on, Bu tim gonna make you sweat, sweat, sweat. (Soak- Machel Montano Ft Chris Martin)

yes dey call me inhuman (Buss Head -Machel Montano, Bunji Garlin)

she call meh name" [hon är beroende av honom] Olatunji – ola)

Anything that they come with, tell them Ola done dey" (Olatunji – ola)

And she bawl out" [hon blir upphetsad av honom enligt honom] Olatunji – ola)

Lucy is ah Carnavalist and that is why i behave so loose" [Därför jag betar mig lössläppt] (lucy- Destra)

Girl ah losnin patience, no more hesitation. Please doh make me wait in line, i need ah explanation, of all di ways yuh, couse it with di cure one time"

[kvinnan ska tillfredsställa mannen nu, det är hennes uppgift. Låt inte mannen vänta.] (Machel Montano – Remedy)

Its naturell yeah, like ah baby, cryin for the first timee” [kvinnan svag] (Farmer Nappy - My House)

Because yuh inspire meh, have meh feelin fiery. Anytime im with you, aye, it feel like ah holyday. So high i cah come down, anytime you around meh” [kvinnan som tillfredsställer mannen] (Machel Montano – Come back)

some gul dem ah act so” [vissa tjejer beteer sig lössläppt, det bara är så] (Single testo - Orlando Octave)

plenty gul have man an acting like dey single” [agerar som om de vore singlar] (Single testo - Orlando Octave)

She love when mi fuck, She get di fuck den she cut, Yuh know she hav wuk inna di morning, Shi seh di night did ruff” (Memory - Mavado)

Tema objektifiering – Blå

Gyal when you whine up your body. I just got to whine on you. It makes me feel so happy, just to stand behind of you. [...] hey gyal you suh sexual. (Turn Me On - Konshens)

Bring it to the owner, now. A you did say a my pussy, so come yah. (Owner-Dexta Daps)

Fuck har and leff har in a memory. A suh mi fuck gyal fi memba mi. Him pay fi she, she fuck me free. (Memory - Mavado)

Take off panty first [...] mi a pervert [...] mek yo batty twerk.[...] min uh carry pu**y feelings. [...] Mi a mad over you girl. Unemployed but yuh pumpum a work. (On Fleek - Alkaline)

Gyal yuh pu**y on fleek. Admission a nuh free. [...]every dawg want a piece. (On Fleek - Alkaline)

FUCK you and your expectations of me. (Momentum – Charly Black)

this gyal prettier than rainbow smile bright than a day light. girl i want you like ah *** follow you** standing there with you dey low more dangerous than a snake bite. (Olatunji - Ola)

when she walk in the whole place get quiet to how the gyal look, trust me her ting shot. but it nuh the first time me see gyal and she hot! (...) a much gyal mi say hundred and more but this never resist will before mi na know wah, (...)I love the way she looks her pretty face and smile got a hold on me and the way she move. in a di dance when i whinin' on her body get away shes mine.(One Wine- Machel Montano)

and when yuh ready, just rock and go rock and go rock and come in. your body cleeeean girl, you are a queeeeen healthy hygiene. want you pon mi team.(Linky First – Rock and Come in)

baby i see you as a queen a love thats made for me baby, when you put on your crown i kneel down to the ground. see when you step out into the light and your body looking right. no constalation in the sky could ever take your shine. i travel a million miles just to look up och your smile. baby look up through the clouds, say it to me I will be around for the entire night. (...) while im here by your side, you are doing things to me that i cannot deny. the way you looking girl.(Machel Montano – Fast Wine)

there's something that you, got that's past due. could it be curves or is it the tattoos bae. i dont know what, girl you know what? you been sleeping on a nigga, better wake your ass up baby. and she bad, she bad, she knows it. she bad she bad shes so focused. little bad ting out in the open, whos broken. sneak out past curfew, we're so fucking hopeless. (she Bad- Soundsbynova)

C**k up yo pu**y paw mi c**key right here Mi c**key longer than a cold light beer Yo pu**y fat suh mi handle wid care Bomboclaat when mi shift it in a gear Yo seh yo bad then c**k up anywhere Mine one a yo pu**y jaw dem tear Mi bite up yo breast nipple like a pear A my pu**y this, gyal you nuh fi share (Energy Girl-Charly Black)

meck wi f**k from sunday to sunday, you and you pu**y cyaa wake up monday, after mi f**k you gyal you cyaa give it weh, you get addicted, look deh, seet deh, Mi a go meck yo feel happy seg you meet mi, Mi naw disappear, mi nuh babatundae. (Energy Girl-Charly Black)

ready mi ready, you nuh see how mi horney? come prepared, mi nuh have on no panty, come fuck out mi hole, mek mi dash it (...) gyal you pussy good, like it should.(...) you fuck anywhere, so you my type. (Charly Black – Come Fi Di Backaz)

big bumper gyal, old and young gyal tek over the giggle up, granny start wine
shi know how fi wiggle up, hand pon you knee and you bumper jiggle up (...)
gyal grab on pon man gyal you want him. [lära sig av äldre generationen]
(Kushi Wine – QQ)

Gal you body hotter than a suntan, You make me tan up at attention, You pretty
like the melodies inna me songs, Plus the cooking weh you mother give you
make you body strong, Girl any problem you got I woulda fix it, And when
you dance to me song it tun a big hit, 'Bup budo bup' like a drum man a beat
it, You tight like a secret (Konshens – Bruk Off Yuh Back)

Tema sex och dans - Orange

You fuck mi violent, like you nuh have no sense [...] Do mi a favor, wrap you
hand round mi throat. Use you next hand cover up mi mouth [...] I want you
move hard pon me. (Everybody Need Someone - Ishawna)

Mi never see a gyal weh bad so, yet! Mi never see a gyal weh bad so, yet. Gyal
mi never see a girl like you. (Hoist and Wine – Charly Black)

She tell me, behave me self, and yuh cyah expect me, to jam on no one else,
when dem behavin wassi. (Loner - Lyrikal)

Gyal, make sure say you panty-less, Make sure say you panty-less, Me use mi
left hand and pull yuh hair, Mi right hand deh pon you right breast (Come fi
di backaz- Charly Black)

Welcome the girls dem sugar. The girls dem need this nigga tah. Welcome the
girls dem sugar. The gyal dem need me. (Konshens – Gal Dem Sugar)

Come whine, come whine 'pon me. Take your time and reverse 'pon me. [...]
Baby, me baby sit. [...] When you push out your bumper, baby, me waan you.
[...] Come inna me room and later me draw you. (Charly Black – Big Bumpa)

Everybody need osme company. Weh you deh? Make sure you come fi me.
Pon you way bring two man num' fi me. Mi waan fulfil mi fantasy. [...] Come
fuck out mi likkle-likkle niceness. And when you come now, tell mi, tell mi,
if you like it. (Ishawna - Everybody Need Someone)

the way she move her body ah making me want it, i cant tell nobaody, shes
making me so horney. cause when she roll her bumpa, her finger pon her
'nanny. (Linky First – Rock and Come in)

anytime she home she always fully clothe not ah ting expose wen she home
wit me. when she leave de house everything come out and gone on display
now she coming out in short ting. (Orlando Octave – Single)

you doing things to me that i cannot deny, the way you lookin girl, you are so
certified. (Machel Montano – Fast Wine)

i may not remember your name but trust me i know the face. (marvay- Know
the face)

He ha meh lock up in d bedroom. everyday ah feeling brand new (Angela
Hunte - Mon bon ami)